

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: daniel.kunstat@soc.cas.cz

Veřejnost o Benešových dekretech

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2004, v04-06</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.4, PM.5, PM.6</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>18. – 28. 6. 2004</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1040</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>29. 7. 2004</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Daniel Kunštát</i>

V červnovém šetření se CVVM SoÚ AV ČR mimo jiné několika otázkami věnovalo problematice tzv. Benešových dekretů. V souvislosti s diskusemi o tzv. Benešových dekretech se zejména v zahraničí objevují názory, že by ty z dekretů, které tvořily právní rámec odsunu, měly být zrušeny. První otázka tedy mapovala názory české veřejnosti na další platnost těchto dekretů (Znění otázky: „Odsun sudetských Němců se právně opíral o některé z dekretů prezidenta E. Beneše. Domníváte se, že...“). Nabízené varianty odpovědí a získané údaje jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1: Benešovy dekrety....

by měly platit i nadále	67 %
měly by být zrušeny	8 %
neví	26 %

Pozn.: Zdroj Naše společnost 2004.

V současnosti se více než dvě třetiny dotázaných (67 %) kloní k názoru, že Benešovy dekrety by měly platit i nadále. 8 % se domnívá, že by měly být zrušeny. 26 % respondentů se k dané problematice nevyjádřilo.

Porovnání nynějších a minulých dat přináší tabulka 2. Oproti výsledkům posledního šetření (březen 2002) lze konstatovat, že v této otázce nedošlo k zásadnějším změnám dřívějších postojů.

Tabulka 2: Názory na platnost Benešových dekretů – srovnání (údaje v %)

	02/03	04/06
by měly platit i nadále	67	67
měly by být zrušeny	5	8
neví	28	26

Pozn.: Součet ve sloupci 100%

Další otázka byla zaměřena na současné postoje dotázaných k odsunu sudetských Němců po druhé světové válce. Přesnou formulaci otázky, nabízené varianty odpovědí a získané výsledky přináší tabulka 3.

Tabulka 3: "Hovoří se o tom, zda odsun sudetských Němců po válce byl spravedlivý. Myslíte si že... (v %)"

byl spravedlivý	56
byl nespravedlivý, je třeba se za něj omluvit	5
byl nespravedlivý a je třeba se za něj nejen omluvit, ale postižené i odškodnit nebo jim vrátit majetek	3
byl nespravedlivý, ale za minulostí je třeba udělat tlustou čáru"	21
Neví, nezajímá se	16

Z tabulky je zřejmé, že odsun považuje za spravedlivý více než polovina dotázaných (56 %), naopak celkem 28 % jej pokládá za nespravedlivý. Oproti předchozímu šetření (viz tabulka 4) se mírně snížil podíl těch, kteří pokládají odsun za spravedlivý (-4 procentní body), v šetřeních v letech 1995 a 2001 byl však tento podíl ještě o poznání nižší (52 resp. 47%).

Tabulka 4: Názory na odsun – srovnání (v %)

	95/07	01/02	02/03	04/06
byl spravedlivý	52	47	60	56
byl nespravedlivý, ale za minulostí je třeba udělat tlustou čáru	24	23	20	21
byl nespravedlivý, je třeba se za něj omluvit	3	6	5	5
byl nespravedlivý a je třeba se za něj nejen omluvit, ale postižené i odškodnit nebo jim vrátit majetek"	1	2	1	3
Dotázaný neví, nezajímá se	30	22	14	16

Následující otázka byla zaměřena přímo na to, jak tzv. Benešovy dekrety ovlivňují vztahy s okolními zeměmi.¹ Výsledky přináší tabulka 5.

Tabulka 5: Jak ovlivňují tzv. Benešovy dekrety vztahy s okolními státy (v %)

	příznivě	neovlivňují	nepříznivě	neví
Slovensko	15	65	4	16
Polsko	11	67	5	18
Maďarsko	7	65	6	22
Německo	3	17	65	15
Rakousko	3	34	43	20

Z tabulky 5 vyplývá, že zhruba dvě třetiny dotázaných se domnívají, že Benešovy dekrety negativně ovlivňují vztahy s Německem (65%), více než dvě pětiny s Rakouskem (43%).

¹ Otázka: „Myslíte si, že tzv. Benešovy dekrety dnešní vztahy ČR s těmito sousedními státy ovlivňují...“